

KLAVÍRNÍ RECITÁL: JAN JIRASKÝ

PIANO RECITAL: JAN JIRASKÝ

25. 10. 2026, 11:00

→ Památník Leoše Janáčka

25 October 2026, 11 a.m.

→ Leoš Janáček Memorial

ÚČINKUJÍCÍ / PERFORMERS

Jan Jiraský – klavír / piano

PROGRAM

Antonín Dvořák:

Mazurky, op. 56, B 111

- I. Allegro non tanto*
- II. Vivo e risoluto*
- III. Allegro*
- IV. Lento ma non troppo*
- V. Allegro non troppo*
- VI. Allegro*

Leoš Janáček:

Po zarostlém chodníčku, JW VIII/17

- I. Naše večery*
- II. Lístek odvanutý*
- III. Pojd'te s námi!*
- IV. Frýdecká Panna Maria*
- V. Štěbetaly jak laštovičky*
- VI. Nelze domluvit!*
- VII. Dobrou noc!*
- VIII. Tak neskonale úzko*
- IV. V pláči*
- X. Sýček neodletě!*

Leoš Janáček:

Po zarostlém chodníčku, JW VIII/17 (nová řada)

- I. Andante*
- II. Allegretto*

Leoš Janáček:

Con moto

Allegro

PROGRAMME

Antonín Dvořák:

Mazurkas, Op. 56, B 111

I. Allegro non tanto

II. Vivo e risoluto

III. Allegro

IV. Lento ma non troppo

V. Allegro non troppo

VI. Allegro

Leoš Janáček:

On an Overgrown Path, JW VIII/17

I. Our Evenings

II. A Blown-Away Leaf

III. Come With Us!

IV. The Madonna of Frydek

V. They Chattered Like Swallows

VI. Words Fail!

VII. Good Night!

VIII. Unutterable Anguish

IX. In Tears

X. The Barn Owl Has Not Flown Away!

Leoš Janáček:

On an Overgrown Path, JW VIII/17 (new series)

I. Andante

II. Allegretto

Leoš Janáček:

Con moto

Allegro

Leoše Janáčka (1854–1928) pojilo s o třináct let starším Antonínem Dvořákem (1841–1904) přátelství, obdiv i hudební porozumění. Dvořák byl Janáčkově mentorem, a naopak Janáček v Brně všemožně podporoval uvádění Dvořákova díla.

Antonín Dvořák se věnoval klavírní tvorbě intenzivněji než Janáček. Bylo to mimo jiné dáno zájmem hudebních nakladatelů právě o jeho klavírní tvorbu, a to především kolem roku 1880. To je zároveň období, kdy se Dvořák s Janáčkem významněji stýkali. V červnu 1880 Dvořák zkomponoval cyklus šesti klavírních skladeb, které nazval prostě *Mazurky*. Svou formou i zpracováním se úzce pojí s *Valčíky*, jež zkomponoval o půl roku dříve. *Mazurky* vycházejí ze základního typu polského tance, podobně jako je známe z proslulých stylizací Fryderyka Chopina. Jsou v nich patrné podobné charakteristické rytmické prvky a stejně tak se zde střídají melancholické, snové části s těmi veselými a živými. V jednom jsou však odlišné. Dvořák do nich vložil svou individuální hudebnost vycházející z české lidové hudby. Ještě téhož roku cyklus vyšel tiskem u berlínského nakladatele Bote & Bock. Kdy a kým byly *Mazurky* poprvé veřejně provedeny, není známo. Dodnes však patří k Dvořákovým nejlepším klavírním stylizacím.

Ačkoliv Leoš Janáček nepřikládal svému klavírnímu cyklu *Po zarostlém chodníčku* žádný zvláštní význam a za jeho života byl spíše na okraji zájmu, dnes patří k nejoblíbenějším a nejhranějším Janáčkovým klavírním skladbám. Jak píše John Tyrrell ve své janáčkovské monografii, jde o skladatelovo nejintimnější dílo, ve kterém vzpomíná na různé zážitky ze svého života. K jejich kompozici byl vyzván již v roce 1897, když měl pro notovou edici *Slovanské melodie* napsat několik drobných skladeb určených pro harmonium. Vyhověl až o tři roky později, kdy zkomponoval sedm krátkých „nálad“, tehdy ještě bez poetických názvů, jež nazval *Po zarostlém chodníčku*. Pět z těchto skladeb poté skutečně vyšlo ve *Slovanských melodiích*. Jde o skladby s dnešním názvem

1. *Naše večery*, 3. *Lístek odvanutý*, 4. *Frýdecká Panna Maria*, 5. *Dobrou noc!* a 6. *Sýček neodletě!* Dvě skladby *Con moto* a *Allegro* tiskem nevyšly. Vydaný cyklus byl uváděn jen zřídka a na své první veřejné provedení si musel počkat až do roku 1905, kdy 6. ledna zazněl na dobročinné akademii Jednoty učitelů moravských ve dvoraně brněnského Besedního domu v podání Janáčkova žáka Jana Kunce. V roce 1908 Janáček oslovil Jan Branberger, zda by neměl pro edici B. Kočího nějaké drobné instrumentální skladby. Janáček postupně rozšířil cyklus na deset skladeb (dvě nepublikované skladby z roku 1900 nepoužil) a připojil k nim poetické názvy. K vydání došlo až v roce 1911 u brněnského nakladatele A. Píši.

Krátce před tímto vydáním původní řady cyklu uveřejnil Janáček 30. září 1911 v beletristické příloze *Večery Lidových novin* první ze tří skladeb „nové“ řady cyklu *Po zarostlém chodníčku*, tentokrát však již bez poetického názvu, pouze s označením *Andante*. Další dvě skladby již za skladatelova života publikovány nebyly. *Allegretto*, druhá ze skladeb nové řady, je kompozičně dokončená, na rozdíl od třetí *Vivo*, která se jeví spíše jako skica, do níž později Janáček ještě zasahoval, ale nefinalizoval ji. Proto také na koncertě nezazní.

Skladby *Con moto* a *Allegro* pocházejí z roku 1900 z původní verze cyklu. Nebyly však publikovány a Janáček s nimi dále nepracoval, proto také nejsou označeny žádným poetickým názvem. Vydány byly až v roce 1942 jako součást druhé řady cyklu.

Jiří Zahrádka

Leoš Janáček (1854–1928) shared with **Antonín Dvořák** (1841–1904), his senior by thirteen years, a relationship based on friendship, admiration and profound musical understanding. Dvořák served as a mentor to Janáček, while Janáček was a tireless promoter of Dvořák's music in Brno.

Dvořák devoted far more attention to piano composition than Janáček, owing in part to the keen interest shown by music publishers in his piano works, particularly around 1880. This was also the period when the two composers were in closest contact. In June 1880, Dvořák composed a cycle of six piano pieces entitled simply *Mazurkas*. In both form and treatment, they are closely related to the *Waltzes* he wrote six months earlier. Like Frédéric Chopin's celebrated stylizations of the genre, Dvořák's *Mazurkas* are based on the traditional Polish dance and display its characteristic rhythmic patterns. They likewise alternate between melancholy, dreamlike passages, and music of a brighter, more animated character. In one important respect, however, Dvořák's *Mazurkas* are distinctive: he infused them with his own musical language, rooted in Czech folk music. The cycle was published later that same year by the Berlin firm Bote & Bock. Although the date and performers of the first public performance remain unknown, the *Mazurkas* are still regarded as among Dvořák's finest works for the piano.

Although Leoš Janáček attached no particular importance to his piano cycle *On an Overgrown Path*, and it attracted relatively little attention during his lifetime, it is now among his most beloved and frequently performed works for the piano. As John Tyrrell observes in his monograph on the composer, it is Janáček's most intimate work, one in which he reflects on a variety of memories and experiences from his own life. The origins of the cycle date back to 1897, when Janáček was invited to contribute several short pieces for harmonium to the music series *Slavonic Melodies*.

He did not respond until three years later, when he composed seven brief 'mood pieces', still without the poetic titles by which they are known today, under the collective title *On an Overgrown Path*. Five of these pieces were subsequently published in *Slavonic Melodies*: those now known as No. 1 *Our Evenings*, No. 3 *A Blown-Away Leaf*, No. 4 *The Madonna of Frýdek*, No. 5 *Good Night!*, and No. 6 *The Barn Owl Has Not Flown Away!*. Two further pieces, *Con moto* and *Allegro*, remained unpublished. The published cycle was performed only rarely and did not receive its first public performance until 6 January 1905, when Janáček's pupil Jan Kunc played it at a charity concert organised by the Moravian Women Teachers' Association at the Besední dům in Brno. In 1908, the publisher Jan Branberger approached Janáček to ask whether he had any short instrumental works suitable for publication in Bedřich Kočí's series. Janáček responded by expanding *On an Overgrown Path* into a cycle of ten pieces, this time omitting the two unpublished works from 1900 and assigning poetic titles to the remaining compositions. The expanded cycle was eventually published in 1911 by the Brno publisher Arnošt Píša.

Shortly before the publication of the original series of the cycle, Janáček published the first of three pieces from a 'new' series of *On an Overgrown Path* in the Lidové noviny newspaper's literary supplement Večery on 30 September 1911. This time, however, the piece bore no poetic title and was simply marked *Andante*. The remaining two pieces were not published during the composer's lifetime. *Allegretto*, the second piece in the new series, is a complete composition, whereas the third, *Vivo*, appears to be a sketch which Janáček later revisited but never completed. It has therefore not been included in the concert programme.

Con moto and *Allegro* date from 1900 and were part of the original version of the cycle. They were not published, however, and Janáček never returned to them; for this reason, they too have no poetic titles. They were eventually published in 1942 as part of the second series of the cycle.

Jiří Zahrádka

Jan Jiraský

KLAVÍR

Jan Jiraský je český pianista a pedagog, který své vzdělání dovršil doktorskou dizertací o klavírním díle Leoše Janáčka. Janáčkovu klavírní dílo celé také natočil, a to dokonce dvakrát – na moderní nástroj i na autorův vlastní klavír značky Ehrbar, v Památníku Leoše Janáčka. Za mimořádnou interpretaci mu byla udělena prémie Nadace Leoše Janáčka. Je vítězem řady vícekolových mezinárodních klavírních soutěží a jako interpret se proslavil zejména prováděním kompletních klavírních cyklů jako Bachův *Dobře temperovaný klavír*, Mozartových 18 klavírních sonát či skladeb českých autorů. Je také dvojnásobným držitelem ceny Classic Českého hudebního fondu. Jako sólista koncertoval s desítkami předních dirigentů (Ch. Arming, G. Emilsson, J. Hrůša aj.), komorně hrál s Janáčkovým kvartetem, Kvartetem Martinů, Korngold Quartetem, Pavel Haas Quartetem a dalšími.

PIANO

Jan Jiraský is a Czech pianist and teacher who completed his studies with a doctoral dissertation on Leoš Janáček's piano works. He has also recorded Janáček's complete piano works twice: on a modern instrument and on the composer's own Ehrbar piano at the Leoš Janáček Memorial. He was awarded the Premium award by the Leoš Janáček Foundation for outstanding interpretation. He has won several international piano competitions and has made a name for himself through his concert series where he performs complete piano cycles, such as Bach's *Well-Tempered Clavier*, Mozart's 18 piano sonatas, and works by Czech composers. He has also won the Czech Music Fund's Classic Prize twice. He has performed more than twenty piano concertos with dozens of renowned conductors (C. Arming, G. Emilsson, J. Hrůša, etc.), and chamber music with the Janáček Quartet, the Martinů Quartet, the Korngold Quartet, the Pavel Haas Quartet, and others.